

SGF Nyhetsbrev 2:2020

Innehåll

ORDET ÄR FRITT | AKTUELLT FRÅN SGF | NYTT FRÅN BRANSCHEN | UNIVERSITET OCH HÖGSKOLA |
INTERNATIONELLT | PUBLIKATIONER | KOMMANDE AKTIVITETER

ORDET ÄR FRITT...

Hösten är här och föreningen har en ny termin att se fram emot. Mycket är sig olikt med anledning av det rådande läget men det är minsann ingen skillnad i medlemmars engagemang till att tänka nytt och annorlunda. Detta gör oss i styrelsen väldigt glada eftersom exempelvis antalet idéer till webinarier ökat kraftigt vilket för er medlemmar kommer att märkas nu när inbjudningarna skickas ut. Vi hoppas att ni ska hitta många intressanta föredrag ni kommer att ha nytta av. Apropå intressanta föredrag, notera också att nästa års Grundläggningsdag har skjutits till en senare del av året för att möjliggöra ett traditionellt genomförande i så stor utsträckning som möjligt. Boka in 7 oktober 2021 i din kalender redan nu.

Hur står det då till i vår verksamhet? Mycket kan ni läsa om i detta nyhetsbrev och från styrelsen kan vi meddela att vi tagit fram en reviderad budget för året eftersom stora inkomster uteblivit vilket då påverkar den övriga verksamheten. En stor arbetsuppgift har varit det juridiska efterspelet kring Grundläggningsdagen där fokus har legat på att minimera föreningens förluster. Vi har haft dialog med partners vi slutit avtal med och i vissa fall behövt juridisk stöttning för att bevaka våra intressen. Detta arbete börjar nu lida mot sitt slut och till er som väntar på vidare information kommer ni att nås av denna inom kort. Givetvis kommer föreningen inte att göra någon vinst på branschdagen i år och det är den förutsättningen som styrelsen utgått ifrån vid summeringen av det ekonomiska läget. Kursverksamheten försöker vi med hjälp av vår arbetsgrupp och kursadministratörer anpassa för nya och långsiktiga lösningar. De kurser som bara kan ges som fysiska sådana genomförs under justerade former och i nära samarbete med våra kursgårdar så att myndigheters gällande rekommendationer efterlevs. Då möjlighet finns till digitala eller hybrida kurser erbjuds sådana och de kurser som inte kan ges alls skjuts fram in i nästa verksamhetsår. Om du undrar över något avseende deltagande i våra kurser, hör av dig till vår kursadministration. Du finner alla kontaktuppgifter på vår hemsida. En rolig och spännande del av höstens aktiviteter är verksamhetsplaneringen. Denna brukar vanligtvis genomföras i samlat grepp med föreningens alla delar vilket det tyvärr inte finns möjlighet till i år. Mindre konstellationer kommer istället att under olika former bedriva arbetet under hösten. Vi vill passa på att uppmärksamma detta eftersom det finns stor möjlighet för dig som medlem att komma med inspel om eget deltagande, en projektidé eller önskemål om verksamheten i stort. Dörren är alltid öppen och kortaste vägen är genom vårt sekretariat (info@sgf.net) dit du kan skicka dina rader till oss, varmt välkommen!

Upplever du att medlemsfakturorna från oss ser annorlunda ut i år? Detta beror på implementeringen av den nya plattformen för medlemsregistret som vi började arbeta med före sommaren. Vi har upptäckt att en del information fallit bort vid utskicket av fakturorna vilket har lett till viss förvirring. Vårt sekretariat arbetar med att löpande justera detta och vi är tacksamma för ert tålamod i processen.

Så var det ju detta vårt jubileum, mer än halva året har gått och många av våra planer har gått i stöpet. Vi ser dock inte framför oss ett uteblivet firande utan ett hopp om framtiden. Och som alltid är framtiden oviss men hoppet överger oss aldrig!

/Victoria Svahn

AKTUELLT FRÅN SGF

The only way is App

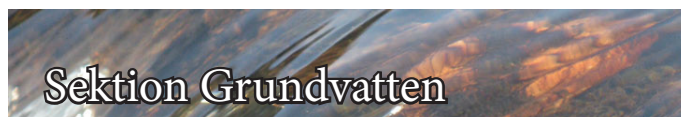
Arbetet med att ta fram en App för vår Fälthandbok, rapport 1:2013, har initierats och förhoppningsvis kommer första version för Android att finnas tillgänglig under hösten i "Butiken". Nästa steg är att även göra den tillgänglig för Iphone. Detta för att öka tillgängligheten av fälthandboken.

Olika grader av värme

Arbetet med att färdigställa SGF Rapport - Osäkerheterna vid bestämning av organisk halt är inne på slutvarvet. Många av oss kommer att lära sig mycket om skillnaderna av bestämning av organisk halt vid olika temperaturer, och vad som händer i materialet. Konsekvensen av bestämning av organisk halt vid 550° respektive 950° och rekommendationer till hantering av resultat från de olika temperaturerna presenteras.

/Håkan Garin, håkan.garin@geovekstan.se

SGF Grundvattensektion arrangerar ett frukostseminarium under ett antal fredagar hösten 2020. Tanken är att detta ska bli en stående verksamhet och styrelsen tar gärna förslag på ämnen/föreläsningar.

Fredag 11/9 kl 8:15 SGU:s handledning för att bedöma påverkan på grundvattennivåer
Björn Holgersson, SGU

Fredag 2/10 kl 10:00 Vattenverksamhet -juridik möter teknik. Presentation av grunderna för vattenverksamhet med fokus på grundvatten, konkreta exempel med förslag på angreppssätt i frågan "att söka tillstånd eller inte".

Linn Ödlund Eriksson, Sweco och Rickard Hulling, Advokatfirma Stangdell & Wennerqvist

Fredag 6/11 08:15 Förvirringen kring dimensionerande nivåer

Ola Forssberg, Trafikverket

Presentation av SGF projekt dimensionerande grundvattennivåer

Linn Ödlund Eriksson, Sweco, Sven Celander, WSP

Fredag 4/12 08:15 Om nivåövervakning och kontrollprogram för grundvatten, exempel bland annat från Förbifart Stockholm

Anders Strandanger, Akvifär Grundvattenkonsult

/Niklas Blomqvist, niklas.blomqvist@ncc.se

SGF Berg kommer under senhösten rulla igång med en webinarieriserie med två webinarier i år och fyra under våren 2021. Först ut är Gustav Cederholm, BESAB och Stefan Sandberg, AFRY, som ska föra en diskussion kring AMA och underhåll i berg. Webinariet är planerat till den 6 november, kl 12-12.45. Efterföljande webinarium kommer att hållas den 27 november, kl 12-12.45, och då ska vi få lyssna till Ulf Lindblom som ska prata om grundläggning på/i berg – gränssnitt mellan geoteknik och bergteknik. Information om anmälan/uppkopplingsmöjligheter kommer att ligga på SGFs hemsida.

/Pia Hansson, pia.hansson@sweco.se

Sektion Förorenade områden

Handbok om arbetsmiljö i förorenade områden har utgått

Arbetsmiljöverket har meddelat att deras handbok H359 Marksanering om hälsa och säkerhet i förorenade områden har utgått. Anledningen uppges vara brist på möjlighet att hålla den uppdaterad från Arbetsmiljöverkets sida.

Handboken togs fram i samverkan mellan SGF och Arbetsmiljöverket, med senaste utgåva från 2015. Sedan dess har förändringar av framförallt en del föreskrifter från Arbetsmiljöverket skett. I stort är dock innehållet fortsatt korrekt, relevant och användbart för arbetet med förorenade områden.

SGF kommer snarast att se över möjligheterna att ta över handboken för distribution i befintligt skick. Därefter kommer SGF att se över behovet av revidering. Är du intresserad av att delta i ett sådant arbete är du välkommen att höra av dig till sektionen för förorenade områden.

Stor efterfrågan på att få gå certifieringskurserna provtagare miljö

Med anledning av Coronapandemin fick SGF skjuta på vårens kurser för certifierad provtagare. Detta har orsakat ett större tryck på kurserna nu i höst.

För att se till att så många som möjligt kan gå kurserna har vi under augusti haft två extra insatta tillfällen för kursen ”Certifierad miljöprovtagare allmän grundkurs”. Vi kommer att ha ett ytterligare kurstillfälle den 21-22 september.

Kurserna ”Certifierad provtagare jord- och grundvatten” samt ”Certifierad provtagare ytvatten och sediment” är tyvärr fullbokade. Blir det avbokningar kommer vi att fylla på med deltagare från reservlistan allt eftersom. Vill du anmäla dig till reservplats till någon av de tre ovannämnda kurserna kan du göra det via denna länk: <http://www.sgf.net/web/page.aspx?refid=6942>

På hemsidan finns det också information att läsa om hur våra konferensanläggningar arbetar för att motverka spridning av Covid-19.

Anmälningar till vårens kurser kommer under hösten att läggas upp på SGF:s hemsida. Har ni frågor är ni välkomna att kontakta ulrika.larson@empirikon.se

/Marie Arnér, marie@arner-consulting.se

AG Fortbildning har tillsammans med våra föreläsare och kursansvariga diskuterat hur vi på bästa sätt ska hantera höstens kurser under rådande omständigheter. Vi har även haft bra kommunikation med våra konferensanläggningar avseende hur de hanterar, samt hur de underlättar att kursdeltagare kan följa, gällande restriktioner från Folkhälsomyndigheten. För en del kurser kommer vi ge möjlighet till att delta antingen fysiskt eller på digital väg, en del kurser ges som det var tänkt och en del kurser har flyttats till nästa år. Se vidare information om detta i kursprogrammet på sgf.net. Ni som redan är anmälda till kurser har fått separat information av våra kursadministratörer.

/Ulrika Isacson ulrika.isacson@swedgeo.se

Håll utkik efter mer information på hemsidan!

AG Risk

AG RISK, som ju arbetar övergripande med riskhantering inom geotekniken, kommer under hösten att inrikta oss på själva ”risktänket” och gör det med motton som:

Förståelse för risker i geosammanhang

Vad behöver problemägarna?

Formulera intresseområdet från de andras håll.

Vårt första webinarium i höst kommer att handla om Riskbeskrivningar, som är ett sätt att göra det lättare att se hela riskbilden.

Vi tänker också starta med workshops för att nå ut till en bredare krets och få en större spridning av riskhanteringsidéer. Där kan till exempel vardagliga geoproblem belysas ur risksynpunkt.

/Åsa Jönsson asa.jonsson@swedgeo.se

AG Grundläggningdagen

Flyttanmälan GD 2021...

Vi i Arbetsgruppen för GD drar idag igång planeringen inför en fysisk Grundläggningdag 2021. Vi längtar efter att få träffas igen, utställare, deltagare, föredrags hållare och sponsorer och för att öka möjlighet att få träffas har vi beslutat att flytta Grundläggningdagen till hösten. Vi hoppas då på att kunna vara på Stockholmsmässan samt hålla middag på Grand Hotell!

Hoppas vi ses på Stockholmsmässan i Älvsjö torsdagen den 7/10 kl 9:00 när portarna öppnar!

/Anna-Karin Jönsson anna-karin.jonsson@tyrens.se
AG för Grundläggningdagen,

Omnium och SGFs Styrelse

BYGG&TEKNIK

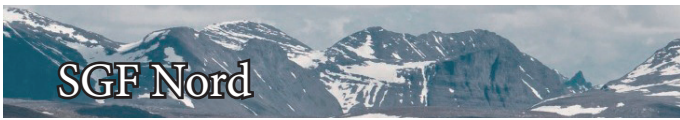
Tema Geoteknik och grundläggning

I februari, vecka 6 kommer som vanligt Bygg & tekniks geotekniska nummer ut.

Är det någon som har ett intressant uppslag eller tips till artikel - skicka in förslag till Marcus Dahlin till marcus@byggteknikforlaget.se

Vi hade ett spännande webinarium den 3 juni, där närmare 60 personer från hela landet lyssnade

- Per Gunnvard från LTU berättade om sitt doktorandprojekt – ”Optimering av metoden lätt bankpålning”.
- Tommy Edeskär från GeoSkills berättade om nya idéer kring tolkning av jord-bergsondering – gick under namnet JB 2.0. Håll utkik efter fler spännande resultat här!

Vi planerar ett till webinarium under hösten och ser över om vi kan få till ett digitalt studiebesök.

Tomas Tornkvist från GeoSkills skickade in en intressant bild från ett platsbesök i Gällivare, han förklarar bilden nedan:

”Marken brukar ofta bilda hexagonalformade sprickmönster när den torkar, men idag noterade jag hur materialet torkat till ”chips”. Det är finkornig sand med organiskt innehåll. Trodde först det var sand som fastnat på näver, men det smulades sönder till i princip bara sand när jag petade på det. Bilden är från Gällivare, så vi kanske kan kalla det ”Gällivarechips.”

SGF Syds årliga golfturnering var tillbaka den 25 september på Vasatorps Golfklubb. Tyvärr är vinnaren av golfturneringen inte känd förrän efter den 25 september.

I övrigt håller styrelsen på och undersöker hur vi ska arrangera vår årliga Adventsföreläsning på ett sätt som följer myndigheter och SGFs riktlinjer men någon närmare info än så finns inte i dagsläget.

Den 4/6 genomförde SGF Väst den traditionella mid-sommarföreläsningen. Göran Sällfors gav oss en minikurs som gav oss inledningsvis en snabb-repetition av de vanligaste statistiska begrepp och parametrar, inkluderande vanliga typer av fördelningar. Tyngdpunkten låg sedan på simulering, diskussion kring vilken typ av resultat man får, vad de egentligen innebär samt hur dessa kan användas som en del i det framtida beslutsunderlaget.

Vi samlade även in förslag till webinarier och seminarier via en interaktiv enkät.

SGF Väst planerar nu för fler virtuella träffar av olika slag.

Inför hösten planerar vi för ett studiebesök för yngre geotekniker i samband med utförande av en geoteknisk fältundersökning. Mer info kommer.

Vidare hoppas vi på att vi på något sätt kan genomföra vårt traditionsenliga julföredrag i december. Vi spånar just nu på idéer. Om du har något förslag på upplägg som kan utföras inom Folkhälsomyndighetens riktlinjer kring minskad smittspridning är du välkommen att höra av dig.

NYTT FRÅN BRANSCHEN

Fortfarande höga utsläpp av gifter från båtbottnfärger

Trots ett förbud mot användning av tributyltenn (TBT), så är både markområden och sediment vid småbåtshamnar ofta förorenade med det giftiga ämnet. Det visar en SGI-rapport. SGI har studerat spridning av det numera förbjudna ämnet TBT (tributyltenn) vid en småbåtshamn i Brunnsviken i Stockholm. Sedan tidigare är det känt att sedimenten i Brunnsviken är kraftigt förorenade av TBT och att det fortfarande finns en hög pågående belastning av TBT.

Foto: Helena Branzén/SGI

<https://www.swedgeo.se/sv/om-sgi/pressrum/aktuellt/sgi-rapport-visar-fortfarande-hoga-utslapp-av-gifter-fran-batfarger/>

Händer i Nätverket Renare Mark

Den 26 november håller Renare Mark ett webinarium med temat fysisk planering. Läs mer på www.renaremark.se inom kort.

Universitet och högskola

Disputationer vid KTH

Två doktorandavhandlingar har presenterats:

Den 28 maj försvarade William Bjureland sin doktorsavhandling med titeln: ”*Reliability-based design of rock tunnel support*”.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kth:di-va-272722>

Den 18 augusti försvarade Ricardo de Frías López sin doktorsavhandling med titeln: ”*DEM Modelling of Unbound Granular Materials for Transport Infrastructures: On soil fabric and rockfill embankments*”.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kth:di-va-273323>

Information från LTU

Kommande disputationer

Twana Abdullah, 18 november: Groundwater Vulnerability Assessment to Pollution in Different Soil and Rock Materials

Mohammad Ezz-Aldeen, 19 november: Sedimentation and Its Challenge for Sustainability of Hydraulic Structures – A Case Study of Mosul Dam Pumping Station

Färdigställda exjobb

Carl Wallmark: Höga och branta järnvägsbankar på inlandsbanan – utredning om hur jordmaterialens dilatans och falska kohesion inverkar på bankstabiliteten

Martin Oldgren & Marcus Lindström: Undersökning av konsolideringens inverkan på skjuvvågshastighet med SCPT i svensk finkornig jord – Med jämförelse mot empiriskt samband

Pågående fältförsök

Alaleh Ziagharib ser över användning av grönlutslam från massaindustrin till gruvindustrin, som reaktiva tättskikt för att minska dränering av surt berg i avfall från gruvor. Ett större fälttest planeras att byggas under september 2020.

Ida Kronsell jobbar med att ta fram metoder för att främja en hållbar behandling av kustnära deponerad sulfidjord. Genom att blanda in andra material t.ex. biokol, cement och olika typer av kalk kan oxidering förhindras och den geotekniska stabiliteten ökas i sulfidjordar.

Jasmina Toromanovic och Johan Lagerlund är med i ett testdamsprojekt i Älvkarleby. Skadedetektering

i dammen studeras, samt dammens mekaniska beteende genom mätdata från installerad geoteknisk mätutrustning.

Karina Tommik, Tarun Bansal och Zahra Motamedi studerar påverkan av frost på vägar genom bland annat mätning av frostdjup och temperatur. Mätdata kommer användas som stöd i modellering samt för att ta fram materialparametrar.

Per Gunnvard har installerat mätutrustning i samband med bankpålning av E4:an vid Råneå, norr om Luleå. Projektet kopplar an mot hans pågående doktorandprojekt som behandlar optimering av bankpålning.

Följande doktorandkurser kommer ges vid LTU:
”Frozen Ground Engineering” under höst/vinter.
Intresserade kontaktar Sven Knutsson för mer information.

”Physical Modelling” till våren 2021. Intresserade kontaktar Jan Laue för mer information

INTERNATIONELLT

ISSMGE Bulletin

De senaste numren av ISSMGE Bulletin finns tillgängliga här:

<https://www.issmge.org/publications/issmge-bulletin/vol-14-issue-4-august-2020>

ICSMGE 2021 och 7iYGEC 2121 – Konferenser down under

Till den internationella geoteknikkonferensen, ICSMGE 2021, i Sydney har ni medlemmar skickat in

totalt 13 st abstracts. En omfattning och variation i tema som är glädjande. I samband med konferensen arrangeras också Yngre konferensen, dvs för dem som är 35 år eller yngre. Till 7iYGEC 2121 har varje medlemsland möjlighet att skicka 2 yngre medlemmar. Det som behövs är en artikel att presentera på konferensen. Läs mer om konferenserna på <http://icsmge2021.org/>.

ISSMGE Webinars

Här hittar du webinarier som ISSMGE spelat in:
[ISSMGE webinars](#)

IAEG

På IAEG:s hemsida finns mycket information om kommande konferenser med fokus på bergrelaterade frågeställningar. Besök gärna:
https://www.iaeg.info/events/category/congresses/list/?tribe_paged=2&tribe_event_display=list

KOMMANDE KURSER, SEMINARIER, WORKSHOPS

– läs mer på www.sgf.net

Passa på att planera in spännande kurser i kalendern till hösten.

Se hela kursutbudet på SGF:s hemsida under fortbildning.

SGF kurser 2020

Preliminär planering kursutbud:

	21-22 september	Certifiering miljöprovtagare allmän kurs - FULLBOKAD
	28 sept - 1 okt	Miljötekniska markundersökningar - FULLBOKAD
Höstveckan	5-8 oktober	Certifiering provtagare jord och grundvatten - FULLBOKAD
Höstveckan	5 oktober	Geoteknik för alla - hybridkurs*
Höstveckan	6 oktober	Grundläggande hydrogeologi - hybridkurs*
Höstveckan	7 oktober	Fördjupad hydrogeologi - hybridkurs*
	12-14 oktober	Huvudkurs fältgeoteknik del 1 - FULLBOKAD
	12-14 oktober	Certifiering provtagare ytvatten och sediment - FULLBOKAD
	23-24 november	Riskbedömning förorenade områden - digital kurs** - FULLBOKAD

* Hybridkurs innebär att du kan delta på plats eller via Zoom. Förval krävs.

** Digital kurs ges endast via Zoom.

Kurser flyttade från 2020 till 2021

Sättningsberäkning i teori och praktik

Geologisk historia och jordartskänedom

Grundläggande statistik inom förorenade områden

Installation av Geohydrologisk mätutrustning

Jordmekanik

JB-sondering

Seminarier, Workshops och Studiebesök

Information läggs löpande ut på hemsidan.

För mer information om ISSMGE konferenser eller konferenser de stödjer, besök <https://www.issmge.org/events>

Om Nyhetsbrevet

SGF:s nyhetsbrev ger dig som geotekniker, ingenjörsgelog, hydrogeolog och miljögeotekniker ett axplock av nyheter som på ett eller annat sätt berör ditt arbete. I varje nyhetsbrev informerar vi om SGF:s kommande kurser/seminarier, nya SGF publikationer, och aktuellt inom föreningen. Detta kompletteras med nyheter från branschen (nationellt och internationellt), högskolor/universitet samt dagsaktuella frågor. Understrukten text är länkad till hemsidor där du kan läsa mer. Frågor och bidrag till kommande Nyhetsbrev mailas till info@sgf.net. Inskickade bidrag kommer att beaktas, men SGF förbehåller sig rätten att gallra bland materialet samt formulera om text. Märk e-posten Nyhetsbrev.